

GHID PRACTIC

DE APLICARE A REGULAMENTULUI PRIVIND PROCEDURA EUROPEANĂ DE SOMAȚIE DE PLATĂ

Comisia Europeană
Justiție

Rețeaua Judiciară Europeană
în materie civilă și comercială

Cuprins

I. Introducere: procedura civilă europeană	4
II. Domeniul de aplicare a noii proceduri	8
1. Domeniul de aplicare teritorial	9
2. Domeniul de aplicare material	9
2.1. Materia civilă și comercială	10
2.2. Litigii transfrontaliere	11
3. Aplicarea în timp	12
4. Competența judiciară	12
III. Procedura europeană de somație de plată	14
1. Cererea de somație europeană de plată	15
1.1. Suma pretinsă & dobânzi	15
1.2. Cauza acțiunii și descrierea elementelor de probă	16
1.3. Instanțele competente	17
1.4. Procedura de prezentare a unei cereri	17
2. Derularea procedurii în fața instanței	18
2.1. Modificarea sau rectificarea	18
2.2. Respingerea cererii	18
3. Eliberarea & comunicarea și notificarea somației europene de plată	19
3.1. Completarea formularului E	19
3.2. Emiterea unei somații europene de plată – termene	20
3.3. Comunicarea sau notificarea pârâtului (Comisia)	20
4. Opoziția – drepturile/opțiunile pârâtului	22
4.1. Opoziția la somația europeană de plată	22
4.2. Forța executorie	22

5. Posibile căi de atac/apărări aflate la dispoziția părților	23
5.1. Ce poate face reclamantul în cazul în care cererea de somație europeană de plată este incompletă, conține o eroare, necesită modificări sau este respinsă?	23
5.2. Ce poate face debitorul în statul membru de origine în cazul în care se emite o somație europeană de plată?	24
IV. Recunoașterea și executarea somațiilor europene de plată în alte state membre	26
1. Principii generale	27
2. Depunerea unei cereri de executare	27
3. Traducere	28
4. Refuzul executării în circumstanțe excepționale	28
4.1. Refuzul executării (articolul 22)	28
4.2. Suspendarea sau limitarea executării (articolul 23)	29

I. Introducere: procedura civilă europeană

Regulamentul nr. 1896/2006 a creat primă procedură civilă europeană veritabilă – procedura europeană de somație de plată (SEP). Acesta a fost precedat de Regulamentul privind titlul executoriu european (TEE), a cărui principală realizare a fost eliminarea *exequatur*-ului pentru executarea hotărârilor pronunțate într-un alt stat membru al Uniunii Europene în anumite categorii de cauze civile, sub rezerva respectării anumitor garanții procedurale, care trebuie să fie confirmată de către o autoritate competentă printr-un certificat prestabilit. Cu toate acestea, TEE este un certificat care se referă la o hotărâre (sau un act autentic ori o tranzacție judiciară) emisă printr-o procedură națională, în timp ce SEP poate fi emisă numai în urma unei proceduri unice, comune pentru 26 de state membre. Legislația națională este aplicabilă, cu titlu subsidiar, aspectelor care nu sunt reglementate în Regulamentul privind SEP. La scurt timp după Regulamentul privind SEP, a fost adoptat un alt regulament de instituire a unei proceduri europene în materie civilă, și anume Regulamentul de instituire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă (PECVR). Aceste trei regulamente pun în practică principiul recunoașterii reciproce a hotărârilor judecătorești în materie civilă. Principalul lor obiectiv este de a simplifica și de a accelera procedura de recunoaștere și de executare transfrontalieră a drepturilor creditorilor în Uniunea Europeană. În acest sens, regulamentele respective contribuie atât la crearea unui veritabil spațiu de justiție în Uniunea Europeană, cât și la punerea în aplicare a pieței unice.

Fiecare dintre aceste proceduri are un domeniu de aplicare diferit, nu toate putând fi utilizate în fiecare cauză civilă transfrontalieră.

În eventualitatea în care cauza a făcut deja obiectul unei hotărâri pronunțate de o instanță competentă sau creanța rezultă dintr-un act autentic sau dintr-o tranzacție judiciară și trebuie să fie executată în străinătate, se poate depune o cerere pentru obținerea unui titlu executoriu european la autoritățile competente din statul membru de origine a hotărârii, a actului autentic sau a tranzacției judiciare, dacă este vorba de o creanță certă¹. Aceasta este singura procedură europeană (dintre cele trei proceduri menționate anterior) care este concepută în vederea executării unei hotărâri sau a unei tranzacții judiciare existente. Reclamantul poate utiliza un act autentic pentru a-și întemeia cererea de SEP sau de PECVR.

O creanță transfrontalieră trebuie să fie prezentată unei instanțe competente în temeiul dreptului european și/sau național². O astfel de creanță poate fi valorificată în conformitate cu procedura națională aplicabilă în jurisdicția instanței sau în conformitate cu una dintre procedurile europene, dacă sunt îndeplinite condițiile relevante.

- 1 A se vedea Ghidul practic pentru aplicarea regulamentului privind titlul executoriu european: http://ec.europa.eu/civiljustice/publications/docs/guide_european_enforcement_order_ro.pdf.
- 2 A se vedea Regulamentul nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială („Bruxelles I”), JO L 12, 16.1.2001, p. 1.

Dacă valoarea creanței (fără costuri sau dobânzi) nu depășește 2 000 €, pot fi luate în considerare atât SEP, cât și PECVR. Cu toate acestea, în cazul în care este probabil că pârâtul va contesta creanța, este recomandabil să se utilizeze PECVR, deoarece SEP ar putea fi refuzată printr-o simplă opoziție a pârâtului. Cu toate acestea, Regulamentul privind SEP nu împiedică reclamantul să aleagă procedura SEP în această situație.

Dacă valoarea creanței (fără costuri sau dobânzi) depășește 2 000 €, poate fi aplicat numai Regulamentul privind SEP, sub rezerva îndeplinirii condițiilor de aplicare a acestuia.

SEP poate fi utilizată numai pentru creanțe pecuniare aferente unor sume specifice care au devenit exigibile în momentul depunerii cererii. PECVR acoperă și alte tipuri de creanțe.

SEP nu prevede o ședință de judecată - procedura se desfășoară exclusiv în scris, cu excepția cazului în care procedura face obiectul unei contestații sau opoziții; în acest caz, există posibilitatea organizării unei ședințe de judecată în conformitate cu procedurile naționale. PECVR, care este în general o procedură scrisă, permite totuși organizarea unei ședințe de judecată dacă este necesar.

SEP este o procedură opțională, în măsura în care reclamantul poate alege să utilizeze această procedură în locul oricărei alte căi disponibile pentru valorificarea aceleiași creanțe. Decizia de a respinge o cerere nu împiedică reclamantul să își valorifice creanța din nou prin orice procedură adecvată, inclusiv prin SEP, și în fața aceleiași instanțe care a respins cererea.

II. Domeniul de aplicare a noii proceduri

1. Domeniul de aplicare teritorial

Regulamentul privind SEP se aplică în toate statele membre, cu excepția Danemarcei. Acest lucru înseamnă că nimeni nu poate solicita unei instanțe daneze aplicarea SEP și că o SEP nu poate fi executată în Danemarca.

2. Domeniul de aplicare material

Procedura SEP se aplică în materie civilă și comercială cauzelor transfrontaliere, indiferent de natura instanței. Cauzele care îndeplinesc cerințele regulamentului pot fi examinate de instanțele desemnate ca fiind competente în statul membru respectiv.

Regulamentul în sine nu definește natura unei materii civile și/sau comerciale. Cu toate acestea, regulamentul exclude în mod expres din domeniul său de aplicare următoarele categorii de cauze: materia fiscală, vamală și administrativă, precum și răspunderea statului pentru acte sau omisiuni comise în exercitarea autorității publice. Prin urmare, în astfel de cazuri, instanța nu este obligată să aibă în vedere caracterul civil sau comercial al cauzei respective.

2.1. Materia civilă și comercială

Curtea de Justiție a Uniunii Europene a susținut în mod constant faptul că termenului „materie civilă și comercială” trebuie să i se acorde o semnificație autonomă, derivată din obiectivele și sistemele legislației comunitare vizate și din principiile generale care stau la baza sistemelor juridice naționale în ansamblul lor (C-29/76 LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co KG v Eurocontrol, Rec. 1976, p. 1541). Curtea a considerat că, pentru a decide dacă un litigiu este sau nu de natură civilă și comercială, sunt relevante două elemente :

- obiectul litigiului și
- natura relației dintre părțile implicate.

În special în cazul acțiunilor care implică o autoritate publică, Curtea a specificat că o chestiune nu este de natură „civilă sau comercială” dacă se referă la un litigiu între o autoritate publică și o persoană fizică, atunci când prima a acționat în exercitarea puterii publice. În consecință, Curtea distinge între *acta iure imperii*, care sunt excluse din noțiunea de „materie civilă sau comercială”, și *acta iure gestionis*, care sunt incluse în această noțiune. Diferența între *acta iure imperii* și *acta iure gestionis* nu este întotdeauna ușor de realizat în practică. Jurisprudența Curții a oferit următoarele orientări.

În hotărârea *Eurocontrol*, Curtea a menționat că acțiunea formulată de o autoritate publică în temeiul unui tratat internațional pentru a obține de la un organism de drept privat compensații pentru utilizarea echipamentului și a serviciilor acesteia, utilizarea fiind obligatorie, iar cheltuielile fixate în mod unilateral, nu constituie o cauză civilă sau comercială.

În hotărârea *Rüffer* (C-814/79 Țările de Jos/Rüffer, Rec. 1980, p. 3807), Curtea a menționat că acțiunea formulată de o autoritate publică ce a acționat în justiție un armator pentru recuperarea cheltuielilor de ridicare a unei epave în urma unei coliziuni nu constituie, de asemenea, o cauză civilă sau comercială.

Dimpotrivă, în hotărârea *Sonntag* (C-172/91, Rec. 1993, p. I-1963), Curtea a menționat că o acțiune civilă în despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu adus unei persoane, rezultat în urma unei infracțiuni, prezintă un caracter civil prin natura sa. Cu toate acestea, o astfel de acțiune nu se încadrează în domeniul de aplicare a termenului „materie civilă sau comercială”, prin faptul că autorul prejudiciului trebuie considerat drept autoritate publică ce a acționat în exercitarea puterii publice (în cauza respectivă, s-a considerat că acțiunea de supervizare a elevilor de către un profesor nu reprezintă o „acțiune în exercitarea puterii publice”).

În hotărârea *Gemeente Steenberg* (C-271/00, Rec. 2002, p. I-10489), Curtea a menționat că noțiunea „cauză civilă” include o acțiune recursorie prin care un organism public urmărește să recupereze de la o persoană de drept privat sumele pe care le-a plătit cu titlu de ajutor social soțului divorțat și copilului acestuia, în măsura în care fundamentul și modalitățile de exercitare a acțiunii sunt guvernate de normele de drept comun în materie de obligații de întreținere. Atunci când acțiunea recursorie se întemeiază pe dispoziții prin care legiuitorul a conferit organismului o prerogativă proprie, acțiunea respectivă nu poate fi considerată ca încadrându-se la „cauze civile”.

În hotărârea *Préservatrice foncière* (C-266/01, Rec. 2003, p. I-4867), Curtea a menționat că noțiunea de „materie civilă sau comercială” se referă la o acțiune prin care un stat contractant urmărește, față de o persoană de drept privat, executarea unui contract de garanție de drept privat care a fost încheiat pentru a permite unei alte persoane să furnizeze o garanție cerută și definită de statul respectiv, în măsura în care raportul juridic dintre creditor și garant, astfel cum rezultă din contractul de garanție, nu presupune depășirea de către stat a puterilor conferite în virtutea normele aplicabile relațiilor dintre particulari.

În hotărârea *Frahuil/Assitalia*, (C-265/02, Rec. 2004, p. I-1543), Curtea a declarat că acțiunea intentată prin subrogare juridică împotriva unui importator, debitor de taxe vamale, de către un garant care a plătit autorităților vamale taxele în cauză în executarea unui contract de garanție prin care se angajase față de autoritățile vamale să garanteze plata taxelor respective prin intermediul comisionarului, care fusese inițial însărcinat de debitorul principal să achite datoria, trebuie considerată ca încadrându-se în noțiunea de „materie civilă și comercială”.

În sfârșit, în hotărârea *Lechouritou*, (C-292/05, Rep. 2007, p. I-1519), Curtea a confirmat faptul că repararea prejudiciilor cauzate în cursul unui război de trupele guvernamentale nu se încadrează la „cauze civile”.

2.2. Litigii transfrontaliere

Regulamentul privind SEP se aplică numai în litigii transfrontaliere. Articolul 3 din Regulamentul privind SEP definește un astfel de litigiu ca fiind un litigiu în care cel puțin una din părți are domiciliul sau reședința obișnuită într-un stat membru, altul decât statul membru al instanței sesizate. În anumite situații, această dispoziție asigură accesul la procedura europeană de somație de plată și solicitanților din afara UE (adică persoanelor care nu au domiciliul sau reședința

obișnuită într-un stat membru): dacă debitorul își are domiciliul sau reședința obișnuită într-un stat membru, altul decât cel al instanței competente, și un solicitant din afara UE poate depune o cerere de SEP, deoarece sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 3 referitoare la părți. Creditorul care își are domiciliul sau reședința obișnuită într-un stat membru, altul decât cel al instanței competente, poate depune, de asemenea, o cerere de somație europeană de plată împotriva unui pârât cu domiciliul sau reședința obișnuită în afara Uniunii Europene.

Domiciliul ar trebui să fi stabilit în conformitate cu modul în care este definit conceptul de domiciliu în Regulamentul privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială („Bruxelles I”). În practică, domiciliul sau reședința obișnuită a părților se stabilește pe baza informațiilor oferite de reclamant în formularul A. Având în vedere faptul că o primă examinare a unei cereri poate fi efectuată printr-o procedură automată, este suficient să se verifice dacă adresa menționată de una dintre părți este într-un alt stat membru decât cel al instanței sesizate. Cu toate acestea, în cazul în care instanța are îndoieli cu privire la exactitatea informațiilor furnizate, aceasta poate decide să ceară reclamantului să își rectifice sau să își completeze cererea.

Domiciliul sau reședința obișnuită a părților se evaluează în momentul depunerii unei cereri de SEP. În conformitate cu articolul 3 alineatul (3), momentul la care se apreciază caracterul transfrontalier al unui litigiu este cel la care se depune cererea, nu cel la care au avut loc faptele pe care se bazează cererea.

3. Aplicarea în timp

Regulamentul de instituire a SEP se aplică, începând din 12 decembrie 2008, în toate statele membre care au obligații în temeiul acestuia. În timp ce procedura în sine este disponibilă numai de la data respectivă, se poate recurge la SEP în toate litigiile relevante, chiar și în cazul în care faptele care au dus la litigiu au avut loc înainte de 12 decembrie 2008, cu condiția ca termenul de prescripție aplicabil creanței în cauză să nu fi expirat, în conformitate cu dreptul instanței sesizate.

4. Competența judiciară

Competența judiciară pentru cererile introduse printr-o procedură SEP se stabilește în conformitate cu Regulamentul Bruxelles I, cu o singură excepție. Atunci când cauza se referă la un contract încheiat cu un consumator, consumatorul fiind pârâtul, competența judiciară trebuie să revină statului membru în care își are domiciliul pârâtul, în sensul articolului 59 din Regulamentul Bruxelles I.

III. Procedura europeană de somație de plată

1. Cererea de somație europeană de plată

1.1. Suma pretinsă & dobânzi

În conformitate cu articolul 7 alineatul (2) litera (b), cererea trebuie să cuprindă valoarea creanței, inclusiv principalul și, după caz, dobânzile, penalitățile contractuale și taxele. Valoarea creanței principale și orice penalități contractuale ar trebui să corespundă sumei scadente la momentul depunerii cererii și să fie specificate în rubricile 6 și 8 din formularul A.

Detaliile privind rata dobânzii și perioada pentru care se cer dobânzi trebuie furnizate în rubrica 7 din formularul A. Nu există nicio cerință de a specifica valoarea dobânzilor. Conform indicațiilor pentru completarea formularului A, dacă se cer dobânzi până la data pronunțării hotărârii instanței, ultima căsuță aferentă datei rămâne necompletată.

În formularul E, instanța trebuie să precizeze suma totală datorată de către pârât/pârâți la data emiterii somației. Regulamentul nu conține dispoziții privind posibilitatea de a solicita dobânzi după această dată.

Aceleași considerente se aplică în cazul în care dobânzile legale se adaugă automat principalului în temeiul legislației statului membru de origine. În acest caz, în conformitate cu articolul 7 alineatul (2) litera (c), reclamantul nu este obligat să menționeze rata dobânzii și perioada în care curge dobânda.

Detaliile privind orice costuri datorate sunt incluse în rubrica 9 din formularul A. În timp ce principalele costuri vizate sunt cheltuielile de judecată, indicațiile pentru completarea formularului A precizează că printre celelalte costuri se pot număra onorariile solicitate de reprezentantul reclamantului sau cheltuielile din faza precontencioasă. În conformitate cu articolul 25, cheltuielile de judecată pot cuprinde cheltuielile și taxele care urmează să fie achitate instanței, a căror valoare este stabilită în conformitate cu legislația națională. Indicațiile clarifică, de asemenea, faptul că, atunci când cheltuielile de judecată nu sunt cunoscute de reclamant, căsuța aferentă acestei sume poate fi lăsată necompletată în vederea completării ulterioare de către instanță.

1.2. Cauza acțiunii și descrierea elementelor de probă

În conformitate cu articolul 7, o cerere de SEP trebuie să cuprindă cauza acțiunii, inclusiv descrierea circumstanțelor invocate ca temei al creanței și, după caz, a dobânzilor cerute. Trebuie inclusă, de asemenea, o descriere a elementelor de probă în sprijinul creanței.

Regulamentul nu specifică nici nivelul de detaliu pe care ar trebui să îl ofere solicitantul, nici modul în care o instanță judecătorească ar trebui să examineze cererea. Cu toate acestea, regulamentul clarifică faptul că examinarea unei cereri de SEP nu trebuie să fie neapărat efectuată de către un judecător și, în conformitate cu articolul 8, poate fi efectuată cu ajutorul unei proceduri automatizate. Instanțele trebuie să examineze cererea pe baza informațiilor furnizate în formularul de cerere.

La completarea unei cereri, solicitantul trebuie să furnizeze informații suficiente pentru a permite părâtului să ia o decizie în cunoștință de cauză în sensul de a se opune sau nu acesteia. Ar trebui furnizate, de asemenea, suficiente informații pentru a permite instanței să examineze *prima facie* temeinicia cererii și, printre altele, să respingă cererile vădit nefondate sau inadmisibile. Din acest motiv, formularul tip A prevăzut în anexa I este conceput astfel încât să cuprindă o listă cât mai completă posibil a elementelor de probă prezentate în mod obișnuit în sprijinul creanțelor pecuniare.

Prin urmare, ar trebui ca solicitanții să poată depune o cerere prin simpla completare a câmpurilor relevante din rubricile corespunzătoare (în special rubricile 6 - 10) din formularul tip. Nu este obligatoriu să se anexeze documente justificative, dar solicitanții sunt liberi să facă acest lucru dacă doresc. Rubrica 11 permite

solicitanților să furnizeze declarații și informații suplimentare, dacă este cazul, însă acest lucru nu este obligatoriu.

În măsura în care instanța poate examina o cerere exclusiv pe baza formularului de cerere, regulamentul nu prevede nicio dispoziție care să autorizeze instanța să solicite documente justificative. Cu toate acestea, pentru a compensa acest lucru, solicitantul trebuie să se asigure că cererea cuprinde suficiente informații pentru a garanta îndeplinirea cerințelor regulamentului și pentru a asigura că cererea pare a fi întemeiată.

1.3. Instanțele competente

Instanțele competente în cazul SEP sunt cele care au fost desemnate de statele membre și notificate oficial Comisiei. Dat fiind că statele membre pot modifica în orice moment aceste notificări, este important să se verifice, atunci când se depune o cerere de SEP, notificările aplicabile la momentul respectiv. Toate notificările sunt publicate pe site-ul Atlasului judiciar european în materie civilă și comercială. Cu toate acestea, dat fiind că majoritatea notificărilor au un caracter foarte general și se referă la dispoziții generale ale dreptului procedural în cauză, în unele cazuri sunt necesare căutări suplimentare pentru a identifica în mod corect instanța. Dacă competența instanței are caracter teritorial și depinde de adresa pârâtului, puteți găsi o anumită instanță utilizând instrumentul

„Instanțele competente” din Atlas. În câteva cazuri, statele membre au desemnat instanțe specifice pentru SEP. Dacă cererea este transmisă unei instanțe care nu este competentă, dreptul intern prevede măsurile pe care trebuie să le ia instanța respectivă.

1.4. Procedura de prezentare a unei cereri

Fiecare stat membru trebuie să se angajeze că permite depunerea cererilor de SEP pe suport de hârtie. Nu există cerințe suplimentare. Cu toate acestea, pe baza notificărilor publicate de statele membre în Atlasul judiciar european, unele state membre acceptă cererile pe suport de hârtie numai dacă sunt transmise prin poștă sau prin scrisoare recomandată. Statele membre pot accepta și alte metode de depunere a cererilor, inclusiv în format electronic. Printre aceste metode se numără și comunicările prin fax și prin e-mail. Atunci când cererea este depusă în format electronic, aceasta trebuie să fie semnată în conformitate cu articolul 2 alineatul (2) din Directiva 1999/93/CE într-o formă recunoscută în statul membru de origine. O astfel de semnătură electronică nu este necesară în cazul în care există sisteme alternative de comunicare electronică securizată în statul membru de origine, care sunt disponibile utilizatorilor autorizați și au fost notificate Comisiei.

Înainte de a depune o cerere este recomandabil să verificați în Atlasul judiciar european ce metodă este acceptată de un anumit

stat membru. Cererea poate fi depusă fie de către reclamant, fie de către reprezentantul legal al acestuia. Trebuie remarcat faptul că, adesea, odată cu cererea vor trebuie plătite taxe judiciare la instanța competentă (<https://e-justice.europa.eu>).

2. Derularea procedurii în fața instanței

Instanța va examina cererea, fără a proceda la o evaluare a probelor. Aceasta se va asigura că sunt îndeplinite toate prevederile articolului 7 (Capitolul III p.1). Atât timp cât cererea nu este în mod vădit nefondată sau inadmisibilă, instanța va acorda reclamantului posibilitatea să completeze sau să rectifice cererea dacă este cazul, folosind formularul B.

2.1. Modificarea sau rectificarea

Atunci când instanța cere reclamantului să completeze sau să rectifice cererea, aceasta stabilește un termen pe care îl consideră corespunzător având în vedere circumstanțele. Instanța poate proroga acest termen dacă consideră că este util.

În primul rând, instanța va cere reclamantului să completeze cererea (modificare).

Dacă în urma modificării sunt îndeplinite cerințele numai pentru o parte a cererii, instanța îl informează pe reclamant în acest sens. Reclamantul este invitat să accepte sau să refuze o propunere de SEP pentru suma stabilită de instanță și este informat cu privire la consecințele deciziei sale, prin intermediul formularului C.

În cazul în care reclamantul acceptă propunerea instanței, instanța emite o SEP pentru partea din cerere care a fost acceptată de reclamant (rectificare). Urmările care decurg din aceasta pentru restul cererii inițiale sunt reglementate de legislația națională.

În cazul în care reclamantul nu trimite răspunsul în termenul stabilit de instanță sau refuză propunerea acesteia, instanța respinge în întregime cererea de SEP.

2.2. Respingerea cererii

Instanța respinge cererea, utilizând formularul D, în cazul în care:

- nu sunt îndeplinite condițiile menționate la articolele 2, 3, 4, 6 și 7 sau
- cererea este vădit nefondată sau
- reclamantul omite să trimită răspunsul (cu privire la propunerea instanței de a modifica cererea) în termenul stabilit de instanță sau

- reclamantul omite să trimită răspunsul în termenul stabilit de instanță sau refuză propunerea instanței, în conformitate cu articolul 10.

Reclamantul este informat cu privire la motivele respingerii.

Respingerea cererii nu poate fi atacată. Respingerea cererii nu îl împiedică pe reclamant să își valorifice creanța printr-o nouă cerere de SEP sau prin orice altă procedură prevăzută de legislația unui stat membru.

3. Eliberarea & comunicarea și notificarea somației europene de plată

3.1. Completarea formularului E

După ce cererea (formularul A) a fost depusă și, dacă este cazul, modificată sau rectificată în mod corespunzător la cererea instanței, instanța emite o SEP utilizând formularul E, astfel cum este prevăzut în anexa V, atunci când au fost plătite, dacă este cazul, taxele judiciare. În temeiul articolului 12 din regulament, formularul E cuprinde numele, adresele și alte informații privind părțile și reprezentanții acestora, precum și somația adresată pârâtului (sau pârâților, răspunderea solidară fiind permisă) de a achita suma solicitată de reclamant, astfel cum este descrisă în formularul A, a cărui copie se

anexează la somație. Această somație stabilește valoarea creanței principale, eventual dobânda aferentă și perioada în care curge dobânda (de exemplu, până la data efectuării plății), precum și toate penalitățile și cheltuielile contractuale, astfel cum sunt descrise la articolul 25 (a se vedea și considerentul 26) în moneda menționată. Formularul E reamintește pârâtului drepturile și opțiunile acestuia (a se vedea „Informații importante pentru pârât”), adică fie de a plăti reclamantului suma menționată în somație, fie de a se opune somației de plată făcând opoziție la instanța de origine. Pârâtul este informat, de asemenea, cu privire la faptul că somația a fost emisă numai pe baza informațiilor furnizate de reclamant nefiind verificată de către instanță, că somația va deveni executorie cu excepția cazului în care se face opoziție la instanță (a se vedea articolul 16) și că, în cazul în care s-a făcut opoziție, procedura continuă în fața instanțelor competente din statul membru de origine („trecerea automată a litigiului la procedura civilă de drept comun”, a se vedea considerentul 24) în conformitate cu normele de procedură civilă de drept comun, cu excepția cazului în care reclamantul a cerut în mod expres ca procedura să ia sfârșit în acest caz. În cazul în care reclamantul a solicitat ca procedura să ia sfârșit, aceste informații nu vor fi transmise pârâtului.

3.2. Emiterea unei somații europene de plată – termene

3.2.1. Când emite instanța o somație europeană de plată?

În conformitate cu articolul 12 alineatul (1), în cazul în care sunt îndeplinite condițiile pentru depunerea unei cereri privind o SEP (a se vedea articolul 8), instanța emite somația în cel mai scurt termen și în principiu în termen de 30 de zile de la depunerea cererii. În calculul termenului de 30 de zile nu este cuprins și timpul necesar reclamantului pentru a completa, rectifica sau modifica cererea. Termenul menționat anterior ar trebui să fie calculat în conformitate cu dispozițiile din Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1182/71 al Consiliului din 3 iunie 1971 privind stabilirea regulilor care se aplică termenelor, datelor și expirării termenelor (JO L 124 8.6.1971, p. 1).

3.2.2. Când devine o somație europeană de plată executorie?

O SEP nu devine definitivă la pronunțare. Într-o SEP, reclamantul va fi informat că poate fie să plătească reclamantului valoarea creanței, fie să o conteste făcând opoziție la instanța de origine. Opoziția trebuie trimisă în termen de 30 de zile de la data comunicării sau notificării somației către pârât (pârâți) [a se vedea articolul 12 alineatul (3)]. În temeiul articolului 12 alineatul (4) litera (b) somația va deveni executorie cu excepția cazului în care s-a făcut opoziție la instanța de origine. Pârâtul este obligat să facă acest lucru în termen de 30 de zile de la data la care somația i-a fost comunicată sau notificată (a se vedea secțiunea 4.2.).

3.3. Comunicarea sau notificarea pârâtului (Comisia)

SEP trebuie să fie comunicată sau notificată pârâtului în conformitate cu legislația națională a statului membru de origine. Cu toate acestea, o astfel de metodă trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de standardele minime de procedură din regulamentul (articolele 13 - 15). În general, sunt posibile două tipuri de notificare sau comunicare: fie notificarea sau comunicarea însoțită de confirmarea de primire de către debitor (articolul 13), fie notificarea sau comunicarea neînsoțită de confirmarea de primire de către debitor (articolul 14). Fiecare dintre aceste modalități poate fi folosită în legătură cu reprezentantul pârâtului.

3.3.1. Comunicarea sau notificarea însoțită de confirmarea de primire de către pârât sau reprezentantul pârâtului

Modalitățile de notificare sau comunicare însoțită de confirmarea de primire sunt menționate la articolul 13. Acest articol conține o listă exhaustivă.

Pe scurt, aceste modalități permit:

- notificarea sau comunicarea personală, pârâtul semnând o confirmare de primire³;

³ În cazul în care notificarea sau comunicarea trebuie să se realizeze într-un alt stat membru, actele trebuie trimise statului membru respectiv în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1393/2007 al Consiliului privind notificarea sau comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială (JO L 324, 10.12.2007, p. 79).

- declarația persoanei competente care a efectuat notificarea sau comunicarea, specificând că pârâtul a primit actul sau că a refuzat să-l primească fără niciun motiv legitim⁴;
- notificarea sau comunicarea pe cale poștală, cu confirmare de primire semnată de pârât;
- notificarea sau comunicarea pe cale electronică, cu confirmare de primire semnată de pârât.

3.3.2. Comunicarea sau notificarea neînsoțită de confirmarea de primire de către pârât sau reprezentantul pârâtului

Comunicarea sau notificarea se poate efectua, de asemenea, printr-una dintre modalitățile menționate la articolul 14, fără o confirmare de primire. Aceste modalități pot fi folosite numai dacă adresa pârâtului este cunoscută cu certitudine. Acestea exclud orice formă de notificare sau comunicare fictivă (de exemplu, „*remise au parquet*”).

Pe scurt, aceste modalități permit:

- comunicarea sau notificarea, la adresa pârâtului, unor persoane care locuiesc la aceeași adresă ca acesta sau care sunt angajate la această adresă. În cazul unei persoane care desfășoară o activitate independentă sau al unei persoane juridice, notificarea sau comunicarea poate fi efectuată și la

incintele comerciale ale pârâtului, către persoanele angajate de către pârât.

În aceste cazuri, notificarea sau comunicarea trebuie să fie atestată:

- fie printr-o confirmare de primire semnată de persoana care a primit notificarea sau comunicarea,
- fie printr-un act semnat de persoana care a efectuat notificarea sau comunicarea, care să indice modalitatea de notificare sau comunicare folosită, data acesteia și numele persoanei care a primit notificarea sau comunicarea, precum și relația acesteia cu pârâtul.
- depunerea actului în cutia poștală a pârâtului sau la oficiul poștal sau la o autoritate publică competentă.

În cazurile menționate la ultimul punct, comunicarea scrisă a depunerii trebuie să fie depusă în cutia poștală a pârâtului, menționând clar natura judiciară a actului sau faptul că valorează notificare sau comunicare și are ca efect curgerea termenelor. Comunicarea sau notificarea trebuie fie atestată printr-un act semnat de persoana care a efectuat notificarea sau comunicarea, care să indice modalitatea de notificare sau comunicare folosită, data acesteia și numele persoanei care a primit notificarea sau comunicarea, precum și relația acesteia cu pârâtul.

⁴ A se vedea, în special, dreptul de a refuza comunicarea sau notificarea în temeiul articolului 8 din Regulamentul 1393/2007 al Consiliului.

- pe cale poștală, fără dovada primirii, atunci când pârâtul are adresa în statul membru sesizat pe fond;
- prin mijloace electronice cu confirmare de primire automată, cu condiția ca pârâtul să fi acceptat expres în prealabil acest mod de comunicare sau notificare.

4. Opoziția – drepturile/opțiunile pârâtului

4.1. Opoziția la somația europeană de plată

Pârâtul poate face opoziție la SEP, utilizând formularul F în conformitate cu articolul 16. Nu este necesar ca pârâtul să își motiveze opoziția. Opoziția trebuie trimisă în termen de 30 de zile de la data comunicării sau notificării somației către pârât. Perioada se calculează în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1182/71 al Consiliului privind stabilirea regulilor care se aplică termenelor, datelor și expirării termenelor (JO CE 1971 L 124/1). Data notificării sau comunicării nu se ia în considerare la calcularea termenului. În cazul în care sfârșitul perioadei este o sărbătoare legală, o sâmbătă sau o duminică, termenul se încheie la expirarea ultimei ore a următoarei zile lucrătoare. În conformitate cu articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1182/71, se iau în considerare numai sărbătorile legale din statul membru al instanței care emite SEP.

Opoziția trebuie introdusă pe suport de hârtie sau prin orice alt mijloc de comunicare care este acceptat de statul membru de origine și poate fi utilizat de instanța de origine, inclusiv pe cale electronică. Opoziția poate fi făcută și de un reprezentant al pârâtului.

În conformitate cu articolul 17 alineatul (1), atunci când pârâtul a făcut o opoziție admisibilă, procedura continuă în fața instanțelor competente din statul membru de origine în conformitate cu normele de procedură civilă de drept comun, cu excepția cazului în care reclamantul a cerut în mod expres ca procedura să ia sfârșit în acest caz. În conformitate cu articolul 7 alineatul (4), reclamantul poate introduce o astfel de cerere în orice moment înainte de emiterea SEP. În conformitate cu articolul 17 alineatul (2), trecerea la procedura civilă de drept comun este reglementată de legislația statului membru de origine. Nicio dispoziție a legislației naționale nu trebuie să aducă atingere poziției reclamantului în cursul oricărei proceduri civile ulterioare de drept comun.

4.2. Forța executorie

În cazul în care nu se face opoziție în termenul de 30 de zile, SEP este declarată executorie, cu condiția ca instanța să acorde timpul necesar sosirii opoziției.

Instanța va utiliza formularul G pentru a învesti SEP cu formulă executorie și va trimite acest formular reclamantului.

În conformitate cu articolul 18 alineatul (2), condițiile formale necesare dobândirii forței executorii sunt reglementate de legislația statului membru de origine. O SEP care a fost declarată executorie în statul membru de origine trebuie, în temeiul articolului 19, să fie recunoscută și executată în celelalte state membre fără a fi necesară o declarație de constatare a forței executorii în alt stat membru și fără ca recunoașterea acesteia să poată fi contestată. Forța executorie nu poate fi contestată decât în condițiile prevăzute la articolul 22.

5. Posibile căi de atac/apărări aflate la dispoziția părților

5.1. Ce poate face reclamantul în cazul în care cererea de somație europeană de plată este incompletă, conține o eroare, necesită modificări sau este respinsă?

5.1.1. Ce poate face reclamantul în cazul în care cererea de somație europeană de plată este incompletă sau conține o eroare (articolul 9)

În cazul în care cererea de SEP nu îndeplinește cerințele prevăzute la articolul 7, adică este incompletă sau conține o eroare, instanța

competentă acordă reclamantului posibilitatea să completeze sau să rectifice cererea [a se vedea articolul 9 alineatul (1)], utilizând formularul B prevăzut în anexa II. Instanța cere solicitantului să completeze sau să rectifice cererea, într-un termen care este adecvat circumstanțelor [a se vedea articolul 9 alineatul (2)]. Această dispoziție nu se aplică în cazul cererilor care sunt în mod vădit nefondate sau inadmisibile.

5.1.2. Ce poate face reclamantul în cazul în care numai o parte din cerere îndeplinește condițiile pentru o somație europeană de plată (articolul 10)

În cazul în care condițiile pentru o SEP sunt îndeplinite (a se vedea articolul 7) numai pentru o parte a cererii, instanța îl informează pe reclamant, utilizând formularul tip C din anexa III, și îl invită să accepte sau să refuze o propunere pentru o SEP care să corespundă sumei stabilite de instanță. Reclamantul răspunde în termenul stabilit de instanță [a se vedea articolul 9 alineatul (2)] utilizând formularul tip C. În cazul în care reclamantul acceptă propunerea instanței, instanța emite o SEP (a se vedea articolul 12), pentru partea din cerere care a fost acceptată de reclamant.

Urmările pentru restul cererii sunt reglementate de legislația națională [a se vedea articolul 10 alineatul (2)]. În cazul în care reclamantul nu trimite răspunsul în termenul stabilit de instanță sau refuză propunerea acesteia, instanța respinge în întregime cererea.

În cazul în care reclamantul nu acceptă propunerea instanței, acesta poate decide să își retragă cererea și să continue procedura în temeiul procedurii civile de drept comun.

5.1.3. Ce poate face reclamantul în cazul în care cererea de somație europeană de plată este respinsă (articolul 11)

Nu există un drept de a ataca refuzului de a emite o SEP. Respingerea cererii nu îl împiedică pe reclamant să își valorifice creanța printr-o nouă cerere de SEP sau prin orice altă procedură prevăzută de legislația unui stat membru (a se vedea articolul 11).

5.2. Ce poate face debitorul în statul membru de origine în cazul în care se emite o somație europeană de plată?

5.2.1. Depunerea unei opoziții în statul membru de origine (articolul 16)

În termen de 30 de zile de la data comunicării sau notificării somației, pârâtul poate face opoziție la SEP la instanța de origine, utilizând formularul tip F, astfel cum este prevăzut în anexa VI. În cazul în care s-a făcut opoziție în termenul de 30 de zile [a se vedea articolul 16 alineatul (2)], procedura continuă în fața instanțelor competente din statul membru de origine în conformitate cu normele de procedură civilă de drept comun, cu excepția cazului în care reclamantul a cerut expres ca procedura să ia sfârșit în acest caz.

5.2.2. Reexaminarea în cazuri excepționale în statul membru de origine [articolul 20 alineatul (1)]

După expirarea termenului de 30 de zile pentru depunerea unei opoziții, pârâtul are dreptul să ceară reexaminarea SEP în fața instanței competente din statul membru de origine în cazul în care:

1. (a) somația de plată a fost comunicată sau notificată în conformitate cu una din modalitățile prevăzute la articolul 14, și anume fără confirmare de primire de către pârât, și (b) comunicarea sau notificarea nu a intervenit în timp util pentru a-i permite să-și pregătească apărarea, fără ca acest lucru să-i poată fi imputabil⁵,

sau

2. pârâtul a fost împiedicat să-și conteste creanța de cauze de forță majoră sau datorită unor circumstanțe extraordinare, fără ca acest lucru să-i poată fi imputabil,

cu condiția ca, în ambele cazuri, să acționeze cu promptitudine.

⁵ De exemplu, în cazul în care pârâtul a fost în spital, în vacanță, în delegații de serviciu etc.

5.2.3. Reexaminare în statul membru de origine în cazul în care somația europeană de plată a fost emisă în mod eronat [articolul 20 alineatul (2)]

După expirarea termenului de 30 de zile pentru depunerea unei opoziții, pârâtul are, de asemenea, dreptul să ceară reexaminarea SEP în fața instanței competente din statul membru de origine atunci când somația a fost emisă în mod vădit eronat, ținând seama de cerințele stabilite de regulament sau având în vedere alte circumstanțe excepționale.

NOTĂ: În cazul în care instanța respinge cererea pârâtului pe motiv că nu este îndeplinită niciuna din condițiile de reexaminare menționate la secțiunile 5.2.2 și 5.2.3, SEP rămâne valabilă. În cazul în care instanța hotărăște că reexaminarea este justificată pe motiv că una dintre condițiile menționate la secțiunile respective este îndeplinită, SEP este nulă și neavenită.

IV. Recunoașterea și executarea somațiilor europene de plată în alte state membre

1. Principii generale

O SEP care devine executorie în statul membru de origine, adică în statul membru în care a fost emisă, este executorie și în orice alt stat membru. Nu este necesar să se obțină o declarație de constatare a forței executorii (*exequatur*) în statul membru de executare. Autoritățile din statul membru de executare nu pot reexamina condițiile sau procedurile care au dus la emiterea somației, cu excepția situațiilor prevăzute la articolele 22 și 23. În statul membru de executare nu se poate face nicio reexaminare pe fond.

Procedura de executare este reglementată de legislația statului membru de executare, fără a aduce atingere dispozițiilor regulamentului.

2. Depunerea unei cereri de executare

Reclamantul trebuie să depună o cerere de executare în fața instanței sau a autorității competente din statul membru în care este solicitată executarea. Aceste autorități diferă de la un stat membru la altul. Detalii cu privire la instanțele și autoritățile competente pot fi găsite pe paginile Rețelei Judiciare Europene în materie civilă și comercială publicate pe portalul european e-justiție.

Reclamantul trebuie să furnizeze instanței sau autorității competente o copie a somației, declarată executorie de către instanța de origine, care îndeplinește condițiile necesare pentru stabilirea autenticității acesteia, precum și o declarație de constatare a forței executorii (formularul G).

3. Traducere

Reclamantului i se poate cere să furnizeze o copie a SEP într-o limbă diferită de cea folosită de instanța de origine. Ca regulă generală, SEP trebuie să fie furnizată în limba oficială sau într-una dintre limbile oficiale ale statului membru de executare, cu excepția cazului în care statul membru respectiv a precizat că acceptă somații în altă(alte) limbă(limbi) oficială(oficiale) ale Uniunii Europene. Detalii privind limbile acceptate de către fiecare stat membru sunt disponibile pe site-ul Atlasului judiciar european. La verificarea acestor detalii, reclamantul ar trebui, de asemenea, să aibă în vedere faptul că în statele membre în care există mai multe limbi oficiale poate fi necesară prezentarea unei traduceri în limba specificată pentru o anumită parte sau regiune din statul membru respectiv. Orice traducere trebuie certificată de o persoană autorizată în acest sens în unul din statele membre.

4. Refuzul executării în circumstanțe excepționale

Pârâtul poate să întreprindă următoarele acțiuni în statul membru de executare, deși aceste posibilități nu pot duce niciodată la o reexaminare pe fond a SEP în statul membru de executare:

4.1. Refuzul executării (articolul 22)

Pârâtul are posibilitatea de a solicita un refuz al executării (a se vedea articolul 22), în cazul în care somația este incompatibilă cu o hotărâre pronunțată sau o somație emisă anterior în orice stat membru sau într-o țară terță, cu condiția ca:

- hotărârea pronunțată sau somația emisă anterior să privească aceleași părți într-un litigiu având același obiect și
- hotărârea pronunțată sau somația emisă anterior să îndeplinească condițiile necesare recunoașterii acesteia în statul membru de executare și
- incompatibilitatea să nu fi putut fi invocată în cursul procedurii judiciare în statul membru de origine.

Executarea este, de asemenea, refuzată, la cerere, în cazul și în măsura în care pârâtul a plătit reclamantului suma stabilită în SEP.

4.2. Suspendarea sau limitarea executării (articolul 23)

Pârâtul poate solicita suspendarea sau limitarea executării SEP (a se vedea articolul 23) atunci când pârâtul a cerut reexaminarea în conformitate cu articolul 20. În astfel de cazuri, instanța competentă în statul membru de executare poate:

- să limiteze procedura de executare la măsuri asiguratorii sau
- să subordoneze executarea de constituirea unei garanții care urmează să fie stabilită de instanță sau
- în circumstanțe excepționale, să suspende procedura de executare.

Ghid practic de aplicare a Regulamentului privind procedura europeană de somație de plată

Europe Direct este un serviciu destinat să vă ajute să găsiți răspunsuri la întrebările pe care vi le puneți despre Uniunea Europeană.

Un număr unic gratuit (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Unii operatori de telefonie mobilă nu permit accesul la numerele 00 800 sau pot factura aceste apeluri.

© Fotolia, Istockphoto

© Uniunea Europeană, 2011

Reproducerea textului este autorizată cu condiția menționării sursei

Printed in Belgium

Tipărit pe hârtie înălbătită fără clor elementar (ECF)

Adresă de contact

Comisia Europeană
Direcția Generală Justiție
Rețeaua Judiciară Europeană
în materie civilă și comercială
Rue Montoyer 59
B-1049 Bruxelles

RO

DS-32-11-946-RO-C

<http://ec.europa.eu/justice/civil/>

ISBN 978-92-79-21587-2

9 789279 215872

doi:10.2838/37942